

DIAKONI – DET ÄR VI

Svenska kyrkan

KUMLA

DIAKONAL FÖRSTUDIE 2020

FÖRORD

Vi lever i ett samhälle där mycket är oss givet! Sverige är ett rikt land med en befolkning van vid välfärd, allemansrätt och demokrati. Men skrapar man på ytan så finns det en del som skaver. Social utestängning från arbets- och bostadsmarknad. Fattigdom där man minst anar och stressrelaterad problematik i vart och vartannat hem. Det offentliga stödsystemet tycks bli alltmer komplicerat. Digitalisering och krånglig pappershantering i kombination med allt färre direkta mänskliga kontakter föder utsatthet. Mångfalden i vårt samhälle ökar, såväl gällande etnisk, religiös som kulturell basis. Sjuka och gamla bor i allt högre grad hemma och familjer finns ofta långt spridda ifrån varandra. För att möta denna samtid så anser jag att Svenska kyrkan behöver präglas av en församling som är alltmer diakonal.

Diakoni utgår från kyrkan men har sitt verksamhetsområde såväl i kyrka som i samhälle. Jag upplever att Svenska kyrkans diakoni har ett starkt mandat och förtroendekapital. Jag möter respekt för och efterfrågan av vår kompetens. Men för att behålla denna status behöver vi bli bättre på att kvalitetssäkra det vi gör och ständigt sträva efter att utveckla och synliggöra vår samlade kompetens.

För att vara trovärdig och kraftfull vill jag betona att diakonin ständigt skall pulsera mellan centrum och periferi. Mässan bygger diakonins kärna! Evangelium bygger diakonins uttryck! Diakonins symbolvärde är att bära in världen i kyrkan och att bära ut kyrkan i världen.

Att skriva en diakonalpastoral är en utmaning. Den skall vara historiskt förankrad så att vår Svenska Kyrka finns att känna igen och samtidigt lokalt förankrad så att pastoratets signum lyser fram. Den skall vara rykande aktuell i sitt innehåll såväl som framåtsträvande. Min intension med denna förstudie är att på något sätt skall spegla dessa perspektiv, och därmed kunna utgöra ett underlag till en färdig pastoral då vi går in i år 2021.

Annalena Geiron Widén

INNEHÅLL

1 INLEDNING

1:1 UPPDRAGET	3
1:2 TEOLOGISK GRUND	3
1:3 GEMENSAM VISION	4
1:4 VAD är skrivet i styrdokument som direkt kan applicerad på diakoni	4

2 METOD 5

3 BEHOVSBILD

3:1 FAKTA KUMLA	6
3:2 FÖRSAMLINGSENHETEN – PRIORITERINGAR	7
3:3 BEFOLKNING – PRIORITERINGAR	8
3:4 FÖRSAMLINGSINSTRUKTIONEN	8
3:5 RIKSNIVÅ – SKR	8
3:6 GLOBAL NIVÅ	8

4 VERKSAMHETER - INRIKTNINGAR 8

4:1 SAMTAL och SJÄLAVÅRD	9
4:2 GEMENSKAPANDE VERKSAMHET	9
4:3 KROPP och SJÄL	10
4:4 VOLONTÄRER	11
4:5 SAMVERKAN	12
4:6 BISTÅND	12

5 ANALYS 13

5:1 VILKA MÅLGRUPPER NÅR VI?	13
5:2 MÖTER VI AKTUELLA BEHOV?	14
5:3 DOKUMENTATION	15
5:4 M GUD	15

6 REFLEKTION 18

7 AGERA

7:1 STRATEGISKT ARBETE 2021	19
7:2 FOKUSOMRÅDE DIAKONI 2021	20

1 INLEDNING

1:1 UPPDRAGET

Uppdraget att skriva och presentera en diakonipastoral gavs mig då jag tillträdde min tjänst den 17/2 2020. Presentation av pastoralen skulle ske den 15/6 2020. Jag ansåg emellertid denna processtid alldeles för kort och i samförstånd med verksamhetschef Åsa Gruffman omformades uppdraget till att bli en diakonal förstudie med deadline enligt ovan. Förstudien har för avsikt att kompletteras och bearbetas för att under 2020 bli en färdig pastoral.

1:2 TEOLOGISK GRUND

Diakoni är tjänande på Jesu Kristi uppdrag. Det är att stå på den lilla människans sida, att uppmuntra och frigöra människor till det som är gott så att Guds kärlek blir synlig i världen.

"Ni är ju kallade till frihet, bröder. Låt bara inte den friheten ge köttet något tillfälle, utan tjäna varandra i kärlek. Hela lagen sammanfattas i detta enda bud: Du skall älska din nästa som dig själv." Gal 5:13-14

"Tjäna varandra, var och en med den nådegåva han har fått, som goda förvaltare av Guds nåd i dess många former." 1 Petr 4:10

Diakoni är att se människan bakom hinder och fasader. Det är att förmedla hopp och tro. Att ge verktyg så att man kan skönja ljuset även när det är som mörkast.

Jesus såg upp och sade till henne: "Kvinna, vart tog de vägen? Var det ingen som dömde dig?" Hon svarade: "Nej, herre." Jesus sade: "Inte heller jag dömer dig. Gå nu, och synda inte mer." Joh 8:10-11

Då kom Petrus fram till honom och sade: "Herre, hur många gånger skall min broder kunna göra orätt mot mig och ändå få förlåtelse av mig? Så mycket som sju gånger?" Jesus svarade: "Jag säger dig: inte sju gånger utan sjuttiosju gånger. Matt 18:21

Diakoni är att mötas på många olika arenor, med Kristus i ena handen och medmänniskan i den andra. Att dela gemenskap, fira gudstjänst. Gå från centrum till periferi och från periferi till centrum.

”Och de deltog troget i apostlarnas undervisning och den inbördes hjälpen, i brödbrytandet och bönerna.” Apg 2:42

Diakoni är att ständigt slåss för människans jämlikhet, värde och okränkbarhet

” Om nu jag, som är er herre och mästare, har tvättat era fötter, är också ni skyldiga att tvätta varandras fötter. Jag har gett er ett exempel, för att ni skall göra som jag har gjort med er. Sannerligen, jag säger er: en tjänare är inte förmer än sin herre, och en budbärare inte förmer än den som har sänt honom. Vet ni detta är ni saliga om ni också handlar så.” Joh 13:14-17

1:3 GEMENSAM VISION

En vision kan ses som en gemensam styrriktning, vilken skall inrikta vårt varande och görande. Den skall genomsyra all verksamhet, såväl de små som de stora sammanhangen. Församlingsinstruktionen (FIN) för Kumla pastorat har en tydlig vision; *”Att vara kyrka mitt i byn – närvarande, relevant, trovärdig ”*. Om man ser lite närmare på de tre ledorden så kan närvaro ses som svar på frågorna NÄR och VAR, relevans ses som svar på frågorna VAD och VARFÖR och trovärdighet svara på frågan HUR. En klassisk didaktik som går att applicera på såväl församlingsenheten, administrationen som kyrkogårds- och fastighetsenheten.

I FIN står det också att läsa: *”Kumla pastorat vill vara kyrka och en positiv kraft i bygden. En gemenskap med delaktighet och ideellt engagemang som tar ansvar för evangelium, människor, utveckling och miljö”* I dokumentet Budget 2020 står det: *”Syftet är att hjälpa människor att nå fram till och leva i en mogen och personlig Gudsrelation, skapa och fördjupa kristen gemenskap och återupprätta skapelsen”*. Och så åter till FIN, där det tydligt lyfts fram att alla verksamheter och aktiviteter, alla insatser, skall präglas av att skapa *glädje*, påvisa *öppenhet* och *ansvar* och färgas av en *människosyn* och *församlingssyn* som går i harmoni med Svenska kyrkans fromhetstradition och slutligen visa på en *bibelsyn* med utgångspunkt i att Guds ord är levande

1:4 VAD är skrivet i pastoratets styrdokument som kan applicerad på diakoni

Ur Budget 2020 kan man utläsa:

- Det finns ett tydligt strävansmål: *”...att diakonin blir mer integrerad i pastoratets övriga verksamheter”*.

- Där finns önskemål om ett ökat fokus på ideella. Det framförs flera skäl till detta; dels en förväntan om ökad efterfrågan på diakonala insatser, dels att få en mer omfattande samhällsnärvaro vilket i förlängningen skulle kunna vara en positiv faktor för medlemsrekrytering. En utbildningssatsning i att leda ideella planeras, med start hösten 2020.
- Vad gäller gudstjänst och gudstjänstutveckling så finns en målsättning att öka diakonernas närvaro och delaktighet i gudstjänst och mässa

Det finns andra faktorer i budget 2020 där det diakonala perspektivet skulle behöva konkretiseras. Det gäller såväl diakonins uttryck, roll som plats:

- Det finns en strävan att stärka relationen mellan församlingen och föräldrar/barn samt att erbjuda sopplunch och bibelsamtal.
- Det internationella arbetet skall aktualiseras och prioriteras.
- Våra kanaler för kommunikation, sociala medier skall fortsätta utvecklas.

I FIN finns följande beskrivningar av pastoratets grundsyn:

- Vi är alltid öppna för mångfald och nya tankar
- Vi vårdar relationer
- Vi tar ansvar för miljö och omvärld
- Vi har Jesus som förebild
- Hos oss är alla är välkomna.

Pastoratets grundsyn är tydligt diakonal i sin kärna. Jag vill dock betona att det är fem stora och övergripande punkter som var och en kräver samtal och reflektion för att kunna konkretiseras och en systematisk process för att på allvar implementeras. Jag väljer därför, i detta läge, att hantera de fem punkterna som visioner.

2 METOD

Jag har helt kort samlat in fakta genom att läsa på kommunens hemsida och följt länkar som finns anvisade där. (Det går inte att likställa med en omvärldsanalys)

Jag har läst in mig på pastoratets styrdokument.

För att få en snabb bild av församlingsenhetens erfarenheter har personalen vid ett APT fått svara på två korta frågor: "Vilka behov ser du som mest angelägna i

vårt pastorat?” samt ”Vilken målgrupp har störst behov?”. Jag har också haft ett flertal enskilda samtal i personalgruppen.

För att få en snabb bild av församlingsbornas tankar har 42 personer i Kumla centrum samt i samband med våra gudstjänster fått svara på två korta frågor: ”Vilka behov ser du som mest angelägna i vår kommun?” samt ”Vilken målgrupp har störst behov?”

Jag har sedan genomlyst pastoratets verksamheter för att se vilka målgrupper och behov vi har inriktat oss mot.

I analysen har jag belyst resultatet samt reflekterat över förbättringsfaktorer samt olika sätt att arbeta med dem.

Min analys baseras på kommunfakta innan Covid-19 pandemin, svar på givna frågor till personal samt kommuninnevånare, beskrivning av pastoratets verksamheter som de presenteras på vår hemsida i mars 2020, i vår Budget 2020 samt i de verksamhetsplaner som jag funnit tillgängliga. Jag har utöver detta infogat diakoniperspektiv för 2020-2021 från SKR samt globala mål ur Agenda 2030.

3 BEHOVS BILD

3:1 FAKTA OM KUMLA

Kumla kommun har i mars månad 2020, 21 738 st. invånare. Kommunens befolkningsökning 2016-2019 var 1,9% jämfört med rikets 3,3% och befolkningens medelålder är 40,6 år.

Andel medborgare som under 2019 fått försörjningsstöd är 14,5% jämfört med rikets 13,3%. Vad gäller utbildningsnivå i kommunen kan man se att 17,7% har en eftergymnasial utbildning jämfört med rikets 27,65%.

Under februari månad 2020 rapporterade Kumla en total arbetslöshet på 6,1 procent. Det är en ökning med 1,0 procentenheter jämfört med samma tidpunkt i fjol. Även i Örebro län stiger arbetslösheten och ligger nu på 8,1%. I riket kan man avläsa 7,1%. Arbetslösheten bland utlandsfödda var vid samma tid 19,1 %. Det är en ökning från 17,7 till 19,1 % sedan juni 2019.

Arbetslösheten stiger även bland unga. I februari var 10,6 % av 18–24-åringarna i Kumla inskrivna som arbetssökande. De ungas arbetslöshet i Kumla har stigit tio månader i följd, från 7,5 % till 10,6 %

<https://www.newsworthy.se/en/dashboard/newslead/40743/>

Under 2018 anmäldes 243 st. våldsbrott i Kumla kommun vilket är fler än genomsnittet sedan 1996. Ser man till antalet anmälda brott per invånare kan man se att våldsbrotten ökar över tid. På femton år har antalet anmälda våldsbrott per invånare ökat med 2 % per år.

<https://www.newsworthy.se/en/report/crime/violence/Kumla%20kommun/>

(Det är dock svårt att utläsa hur mycket brottsligheten i realiteten ökat. Det är ett känt faktum att det är ett stort mörkertal mellan antalet genomförda brott och de brott som anmäls).

3:2 FÖRSAMLINGSENHETEN - PRIORITERINGAR

Behov

1. Ensamhet och psykisk ohälsa nämndes av i stort sett alla. Till psykisk ohälsa knöt flera våld, droger, suicid, självskadebeteende och kriminalitet (särskilt gällande målgruppen ungdomar)
2. Ekonomisk utsatthet (nämndes av många)
3. Livsfrågor (nämndes av några)

Målgrupp

1. Ungdomar och äldre (fanns i alla svar)
2. Barn (fanns i flera svar)
3. Medelålders (fanns i några svar)

3:3 BEFOLKNING - PRIORITERINGAR

Behov

1. Ensamhet (34 av 42)
2. Psykisk ohälsa (21 av 42)
3. Ekonomisk utsatthet (16 av 42)

Målgrupp

1. Ungdomar (28 av 42)
2. Äldre (14 av 42)

3:4 FÖRSAMLINGSINSTRUKTIONEN

Utmaningar i pastoratet (utan inbördes ordning);

- Identitetssökande unga
- Unga ensamstående föräldrar
- Ett växande antal äldre

3:5 RIKSNIVÅ SKR

SKR har förr om åren bedrivit diakonins månad med olika teman. Detta år ersätts denna rutin med ett mer långsiktigt perspektiv. SKR kallar det för Diakonifokus 2020-2021. Dess tema är ensamhet.

3:6 GLOBAL NIVÅ

Agenda 2030 är globala mål som är framtagna av FN:s 193 medlemsländer:

- Att avskaffa extrem fattigdom.
- Att minska ojämlikheter och orättvisor i världen.
- Att främja fred och rättvisa.
- Att lösa klimatkrisen.

4 VERKSAMHETER - INRIKTNINGAR

Vid genomlysning av pastoratets verksamheter har jag försökt kategorisera de verksamheter som är beskrivna på hemsida samt i budgetdokument, utifrån dess inriktning, vilken funktion som är *ansvarig*, hur diakonin *kännetecknas* samt vilka *målgrupper* som fokuseras.

Jag har också strävat efter att bedöma diakonins riktning, om det rör sig om förändring/problemlösning eller omsorg/gemenskap.

Är diakonen huvudman, samordnare eller i verksamhet med annan huvudman?

Är diakonen då specialist eller resurs?

I avsnittet används följande förkortningar.

Pr=präst, D=diakon/diakoniassistent, Pe=pedagog, M=musiker, I= ideell

Varje delavsnitt avslutas med några frågeställningar, vilka jag menar att vi har att ta ställning till.

4:1 SAMTAL och SJÄLAVÅRD

Enskilda samtal	D Pr
Samtal i grupp om sorg	D Pr
Existentiella samtal i grupp	D Pr

Diakonens roll: huvudman, specialist

Riktning: Kan vara såväl förändring/problemlösning som omsorg/gemenskap

Att notera Vi når främst målgruppen vuxna och äldre. Psykiatrins möjligheter och kommunala förutsättningar påverkar oss. Det är av stor vikt att vi inte går in i terapeutiska roller!

4:2 GEMENSKAPANDE VERSAMHET

Måndagscafé	I D	
*Våffelcafé	I	
Hardemoträff 1/mån	D	
*Ekebyträff 1/mån	I	
Sommarcafé	I D	
Kyrkkaffe	I D	
80 - årsfest	D Pr Pe	
Öppna förskolan	Pe	
Sköna kvällen	Pe	
Körer		M

**Våffelcafé i Hällabrottet musik/andakt/pengar till diakoni)*

**Ekebyträff i samverkan med vänstjänst*

Diakonens roll: Huvudman, samordnare, specialist, resurs

Riktning: omsorg/gemenskap

Att notera Vi når mest målgruppen äldre förutom barn/familj i Öppna förskolan och ett brett åldersspann i körverksamheten. Vår gemenskapande verksamhet har låga trösklar. Där är det extra viktigt att ha en stark tydlig profil. Det är också av stor vikt att utröna våra olika roller samt då och då reflektera runt

de verksamheter där diakonen/diakonin idag inte naturligt fokuseras.

4:3 KROPP och SJÄL

*Qigong	I D samlar in pengar till diakonin
Sköna kvällen	Pe
Växtkraft	I D
Retreatdag	D I
**Stilla dag på Solliden	D Pr kommunens personal
Babymassage	Pe
Pilgrimsvandring	Pe
Körverksamhet	M
Retreat anhörigstöd	D I

Diakonens roll: Huvudman, samordnare, specialist, resurs

Riktning: omsorg/gemenskap

*Att notera Vi når målgruppen baby/förälder, vuxna samt äldre.
Körverksamheten är den verksamhet som har ett brett åldersspann. Vår kropp och själ-verksamhet har låga trösklar.
Där är det extra viktigt att ha en stark tydlig profil och en gemensam målsättning.*

Det är också av stor vikt att utröna våra olika roller samt då och då reflektera runt de verksamheter där diakonen/diakonin idag inte naturligt fokuseras.

4:4 VOLONTÄRER

*Besöksgrupp	D samverkan med kommunen
Gudstjänst	
Kyrkvärd	Pr
Gudstjänstvärd	Pr
Textläsare	Pr
Söndagsskola	Pe

Cafévärd

Kyrkkaffegrupp	I D
Sommarcafé/ våffelcafé	I D

Syförening

Babypaket	D
Syförening Sannahed/Hardemo	I

Unga volontärer

Unga ledare	Pe
-------------	----

Rekrytering

D Pr Pe

Uppmuntran volontärer

Ideellas inspirationsdag	D Pr Pe
Ideellas resa	D Pr Pe
Ideellas fest	D Pr Pe
Uppvaktning (enstaka kvarstår)	D

Diakonens roll: Huvudman, samordnare, specialist

Riktning: omsorg/gemenskap

Att notera Våra volontärer idag är vuxna, och många äldre. Hur rekryteras och kompetensutvecklas gruppen? Är det kyrkliga profilen tydlig?

4:5 SAMVERKAN

Besöksgrupp	D + kommunen
Familjens hus	Pe + kommunen
Lovverksamhet	Pe + kommunen

Läsgrupp	D + kommunen
Gemenskapsträff 1/mån (Kvarngården)	D + övriga
kyrkor/samfund/RPG/Bilda	
Ekebyträff 1/mån, samverkan väntjänst	I + kommunen
Kvinnojouren	D + kvinnojouren

Diakonens roll: Huvudman, samordnare, specialist

Riktning: omsorg/gemenskap

Att notera Vad gäller samverkan är det extra viktigt att utröna våra roller. Finns det en dialog om vad som förväntas av oss? Finns det dokumentation eller avtal? Det är av stor vikt att återkommande reflektera kring vad, hur, vem och varför! Vi når idag barn/familj, äldre och utsatta kvinnor.

4:6 BISTÅND

Gåvokassa D

Samzelius gåvofond D

Diakonens roll: Huvudman, samordnare, specialist

Riktning: förändring/problemlösning

Att notera Det finns idag en knapphändig dokumentation kring vår hantering av bistånd. Det finns behov av tydliga riktlinjer samt en strukturerad oidentifierad redovisningsmetod.

5 ANALYS

Utifrån denna studie menar jag att det är två målgrupper som upplevs leva i särskild utsatthet:

- Ungdomar
- Äldre

I del 1 och 3 har jag på olika vis kartlagt en diakonal behovsbild. Jag anser att det är fyra fokusområden som framträder:

- Ensamhet
- Psykisk ohälsa
- Livsfrågor
- Ekonomisk utsatthet

Det finns därmed några frågor vilka är särskilt angelägna att titta lite mer på.

5:1 VILKA MÅLGRUPPER NÅR VI?

Verksamhetsområde undervisning har ett stort fokus på barn och familj. Diakon finns med runt dessa målgrupper. Det är av stor vikt att denne inte blir en fast resurs i arbetet, utan har perspektivet specialist. Att ge råd och stöd, finnas för samtal samt knyta kontakter. Inom verksamhetsområde gudstjänst finns familjegudstjänster, söndagsskola samt olika körer.

Barnen har en specifik position i vårt samhälle i och med skolplikten. Kommunen har ansvar att se, bedöma och handla. Vi som kyrka kan reagera, men det är viktigt att påminna sig om ansvarsbiten. Det är föräldrar och kommun som bär det primära ansvaret. Jag ser dock kyrkans pedagogiska arbete som ett mycket värdefullt komplement. Vi kan vara förebilder, dela med oss av evangeliets berättelser och ge barnen glimtar av Gud. Vi kan erbjuda hoppfull omsorg och gemenskap.

Vi har många tentakler för att nå äldre. Flera gemenskapande verksamheter erbjuds samt olika uppdrag för ideellt arbete. Gudstjänster och körer finns att tillgå. Vi skulle kunna erbjuda fler öppna mötesplatser, knyta samman åldrar och kulturer.

Unga vuxna nås i lägre grad. De som finns med i föräldrar/barnverksamhet möter naturligtvis kyrkan där, men direkt riktade insatser att fånga upp målgruppen utifrån ett diakonalt perspektiv saknas. Undantaget är Hardemo där gemenskaps/samtalsgrupp med kyrklig profil finns. Gudstjänster och körer finns att tillgå.

Ungdomar nås i låg grad. Det är främst verksamhetsområde undervisning som riktar sig mot ungdom, och där särskilt konfirmationen - ett av våra huvuduppdrag. Inom verksamhetsområde gudstjänst finns Stilla mässan. Ett ökat fokus mot ungdom inom samtliga verksamhetsområden är av stor vikt för att möta den behovsbild som omger oss.

5:2 MÖTER VI AKTUELLA BEHOV?

Ensamhet

Det finns idag många ensamma äldre. På ålderns höst har man kanske gått igenom flera förluster och förändringar av livsvillkor. Dessutom är samhället runtomkring oss alltmer digitaliserat och de sociala kontakterna blir färre och färre. Dessa faktorer kan leda till en stor utsatthet. Vi har god beredskap att möta dessa behov. Diakon med fokus på denna målgrupp finns.

Men ensamhet kan uppträda i alla åldrar. Arbetslöshet, sjukskrivningar, identitetskriser, relationsproblematik och ohälsa av olika slag kan leda till utslagning och stor ensamhet. Hur möter vi ensamhet bland yngre?

Livsfrågor

Vi möter många människor i enskilda samtal. Gruppsamtal erbjuds då man mist en nära anhörig. Under vissa perioder har även samtal i grupp runt existentiella frågor erbjudits. Livsnära samtal i Hardemo sker med kontinuitet.

Jag ser ett stort behov av att utveckla verksamheter inom detta målområde. Hur tar vi tillvara de spontana möten vi hamnar i under en arbetsdag? Finns utrymme för seminarier, föreläsningar? Nya samtalsgrupper?

Psykisk ohälsa

Psykisk ohälsa är en ökande problematik. Det kan leda till utmattning, droger, våld och kriminalitet. Ringarna på vattnet av detta möter vi, inte minst i enskilda samtal, men också i våra grupper, vid spontana möten och i gemenskapande miljöer.

Jag anser att det är av stor vikt att arbeta medvetet och målinriktat runt detta målområde och utöka vårt fokus avsevärt. Samverkan med andra samhällsaktörer är viktig att etablera. Finns utrymme för seminarier, föreläsningar? Nya samtalsgrupper? Aktiviteter?

Ekonomisk utsatthet

Vi möter en hel del ekonomisk utsatthet. Vi har påbörjat arbetet med att tydliggöra riktlinjer och hantering av såväl Samzelius gåvofond som vår egen gåvokassa.

5:3 DOKUMENTATION

Jag ser ett stort förbättringsarbete när det gäller systematisk dokumentation inom den diakonala sektorn.

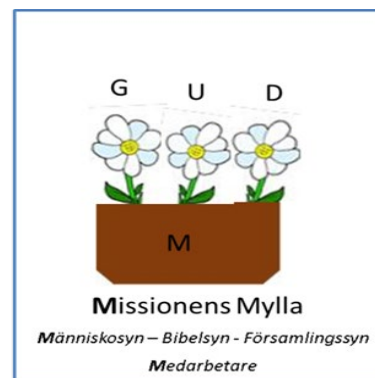
5:4 M GUD

I analysen känns det även relevant att kort se över hur diakonin kännetecknas i församlingens "fyra ben".

Jag väljer att lägga M först. Som en grund att stå på. Som vårt gemensamma uppdrag och sedan låta G U D växa fram. Med samma rot, i samma mylla men med tre olika uttryck.

Mission

Mission är informativ och inkluderande i sin kärna. Det handlar om en levande kyrka som når ut, på många olika sätt. Med ord såväl som i handling. Vi strävar mot att bygga broar, skapa gemenskap och se individer.

Diakonin är i sin karaktär tydligt missionerade, att i ord och handling visa på evangelium. Kumla pastorat har ett väl utbyggt nätverk via sociala medier, affischering och många kontakter i verkliga livet. Det finns en upparbetad samverkan med en vänförsamling i Tanzania. Jag anser dock att vi i kan dock bli bättre på att samtala kring vårt gemensamma uppdrag. Om missionerandet här och nu, i det lilla sammanhanget här hemma. Men även om missionerandet i det stora världsvida sammanhanget.

Gudstjänst

Kumla pastorat vill (utifrån FIN) fira gudstjänst/mässa/andakt som är traditionsburen men inte traditionsbunden. Som jag tolkar det finns en strävan att finna nya uttrycksformer utan att för den delen ge avkall på den kultur som vår kyrka bär. I budget 2020 finns en tydlig riktlinje att öka diakonernas närvaro i gudstjänst.

Vad vinner församlingen på det? Jag tänker att det är ett symbolvärde att diakonen är med i söndagens högmässa, för att med sitt varande bära in samhället i kyrkan, och för att med sitt görande bära ut kyrkan i samhället.

Diakoni måste alltid vara både centrum och periferi. Kyrie Eleison – Herre förbarma dig, förbön och sändning. Bära in – sända ut!

Idag är diakon tjänstgörande i Kumlas högmässa 3 av 4 söndagar. Det är av stor vikt att hitta former för samplanering med präst, musiker och kyrkvårdar. Under våren 2020 är det diakon, tillsammans med musiker och pedagoger som tjänstgör på familjegudstjänster i Hällabrottet, Kumla samt Ekeby. Diakon och musiker har huvudgudstjänst i form av söndagsgudstjänst i Ekeby varannan vecka.

Att diakonin är synlig och i vissa fall framträdande i gudstjänst har betydelse. Diakonen tjänar på många olika sätt. Biskop Johans ”be, bry dig” ligger inbakad i det diakonala arbetet. Att diakonen också firar gudstjänst och deltar i liturgin är viktigt inte minst för de människor vi mött under arbetsveckan. Det ger oss ytterligare en arena att mötas på. Dessutom ser jag det som en pusselbit i arbetet att sprida diakonalt engagemang i församlingen. Göra den diakonala rösten hörd i vår kärnverksamhet.

I Kumla pastorat har man valt att lägga verksamhetsområdet musik i gudstjänst. Jag vill dock lyfta fram **MUSIK** i detta sammanhang. Det vår enda verksamhet som når i stort sett alla åldrar. Det finns dessutom flera undersökningar som visar att våra medlemmar sätter musiken i Svenska kyrkan högt som en indikator för att vara fortsatt medlem. Jag menar att bredden på musikens effekter skulle tjäna på om den lyftes fram tydligare. Inte minst inom det diakonala perspektivet skulle den kunna vara en viktig faktor. Musiken når dit orden inte kan komma.

Undervisning

Att på olika sätt undervisa om tro, nåd och försoning är så viktigt. Och det i alla åldrar. Vi skulle kunna utveckla vår undervisning ytterligare i åldrarna vuxen och äldre. Det skulle kännas naturligt att kombinera ett undervisande och diakonalt perspektiv gällande en verksamhetsutveckling i denna åldersgrupp.

Diakoni

Diakonin skall bära hopp, lyssna till nöd, kämpa för rätt och mycket mer.

Diakonin skall förkroppsliga evangeliet. Det är av stor vikt de verksamheter där vi är huvudman ständigt avvägs mot den behovsbild som finns.

Det diakonala arbetet på anstalten är naturligtvis viktigt att lyfta fram. Att anstalten inte är omnämnd i denna studie beror på att underlaget är ett församlingsperspektiv och att anstalten utgör ett eget verksamhetsområde.

När diakonen finns med i verksamheter med annan ansvarig så är det viktigt att tydliggöra vilken roll var och en har. Är diakonen där som specialist, som stöd eller som extra resurs. Vid samverkan med externa aktörer är det ännu viktigare med vår rolltagning. Vad efterfrågas? Är det något som vi ska göra? Hur är vi kyrka?

6 REFLEKTION

Kumla pastorat har så mycket gott. Mångfacetterade verksamheter, genomtänkt undervisning för barn och unga, gott om körer och instrumentalister, olika gudstjänster, konserter, goda rutiner för information och en bra plattform för diakoni. Ofta är trösklarna låga. Men låga trösklar kräver en tydlig profil. Det vi gör, är och säger formar det budskap som vår kyrka förmedlar.

Pastoratet har god ekonomi. Måhända har det medfört att behovet av samverkan mellan de olika professionerna inte har stått i fokus, eller att djupgående didaktisk genomlysning (vad, hur, varför, vem) ej finns som rutin. Med god ekonomi kan en bekvämlighet infinna sig. Man behöver inte vända och vrida på sina insatser för att det ska gå ihop. Men för att bygga församling, både från ett inre och yttre perspektiv, är det av stor vikt att hitta systematik runt utvärdering och samverkan. Här ser jag en tydlig förbättringsfaktor. Jag anser att vi i det kyrkliga arbetslaget bör föra en tät och återkommande dialog om uppdragens kärna. Om vinsterna när våra olika gåvor blir delaktiga och får ta ansvar. Det är av stor vikt att dialogen inkluderar både lekmän och personal.

När jag har fört samtal med människor genom att röra mig i samhällsbilden så har jag uppfattat att pastoratets förtroendekapital är gott. Man talar väl om sin kyrka, om konserter och hjälparbete. Om en eller annan begravning. Men jag

upplever inte att man har någon bild av oss anställda. Jag anser att vi som är församlingsarbetare skulle vistas mer i samhället. Samtala om vardagens ting. Synas och höras. Det är, menar jag, både gemenskapande och församlingsbyggande.

Min förstudie visar en bild, som den var innan Covid-19 drabbade oss. Men när jag ser de faktorer som framkommit, ensamhet, livfrågor, psykisk ohälsa samt ekonomisk utsatthet så tror jag att det är just de som kommer att behöva fokuseras även i denna tid. Och behoven kommer att bli stora! Här kan vi vara en av aktörerna som gör skillnad.

Det kommer att krävas tid till analys och reflektion. Vad ska vi bevara, vad ska byggas ut? Vad bör byggas om? Vad ska vi helt enkelt bryta för att byta? Ett systematiskt förbättringsarbete som krävs för vårt framtida arbete i allmänhet och för det Coronapåverkade arbetet i synnerhet.

7 AGERA

För att möta studiens målområden lyfter jag fram följande inriktningar inför 2021. Att reflektera runt, målbeskriva samt arbeta vidare med.

Låga trösklar – Stark profil

7:1 STRATEGISKT ARBETE 2021

Strategiskt arbete

- Utveckla kvalificerade verktyg gällande prioritering och konsekvensanalys
- Vidareutveckla hantering av och arbete med verksamhetsplan, flerårsplan
- Med jämna mellanrum, göra en enkel form av omvärldsanalys
- Tydligt bygga in en genomsyrande barnkonsekvensanalys

7:2 FOKUSOMRÅDEN DIAKONI 2021

SAMTAL

- Enskilda samtal av hög kvalitet.Handledning till samtliga diakoner
- Samtalsgrupp om sorg
- Flera samtalsgrupper för att möta ensamhet samt livsfrågor

MÖTESPLATSER

- Utöver våra kyrkor och samtalsrum, utveckla flera miljöer där lugn och ro, gudsnärvaro och gemenskap kan främjas. Skapa heliga rum, både inomhus och utomhus.
- Närvaro och tillgänglighetsdiakoni på olika arenor. Såväl vid verkliga möten samt på sociala medier
- Närvaro i kyrkan på vardagar

KROPP OCH SJÄL

- Stilla timmar efter mässan på onsdagar
- Retreat 2 ggr/termin i Hällabrottet
- Qigong utomhus? I Kyrkan?
- Kontemplativa platser utomhus.

BISTÅND

- Fortsatt arbete med bistånd samt matkassar.
- Gemensamma riktlinjer. Systematisk dokumentation.

SAMVERKAN/PÅVERKAN

- Ett fokusområde som alltid måste vara med